

Sygn. akt I C 265/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Joanna Borkowska

Protokolant : st. sekr. sąd. Kamil Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2017 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa A. W. (1), M. W., P. W.

przeciwko A. B.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

I. oddała powództwo;

II. zasądza od A. W. (1), M. W. i P. W. solidarnie na rzecz A. B. kwotę 3 617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 265/17

UZASADNIENIE

Dnia 14 kwietnia 2017 powodowie A. W. (1), M. W. i P. W., reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika, wnieśli pozew przeciwko pozwanej A. B., domagając się uzgodnienia stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej, prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych, o numerze (...) z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wpisanie jako współwłaścicieli powodów, każdego w 1/3 części w miejsce pozwanej, w II dziale powyższej księgi wieczystej. Nadto wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz od A. B. kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych na rzecz każdego z powodów.

W uzasadnieniu wskazano, iż aktualnie w księdze wieczystej nr (...) jako właściciel ujawniona jest pozwana, która otrzymała udział w wysokości $\frac{3}{4}$ nieruchomości na mocy czynności nieodpłatnej tj. umowy darowizny od W. i J. małżonków O. oraz P. O. w dniu 22 września 2015 roku, którzy z kolei nabyli udziały w nieruchomości opisanej w powyższej księdze wieczystej, na skutek zawarcia umowy sprzedaży z A. W. (2) i G. W. (1), którzy postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 16 grudnia 2011 roku zmieniającym porządek dziedziczenia po pierwotnym właścicielu nieruchomości, zostali pozbawieni wszelkich praw do masy spadkowej czyli do przedmiotowej nieruchomości. Podniesiono, iż obecnie ujawniona właścicielka jest córką W. i J. O. i nabyła $\frac{3}{4}$ udziału w posiadanej nieruchomości w drodze czynności prawnej pod tytułem darmym, już po dacie wydania postanowienia w przedmiocie zmiany postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po R. W., to jest po dniu 16 grudnia 2011 roku, zatem na mocy czynności nieodpłatnej i w złej wierze. Zatem w księdze wieczystej jako współwłaściciele winni być wpisani powodowie nie zaś pozwana.

/pozew k. 2-5/

W odpowiedzi na pozew, pozwana reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko, pozwana podniosła iż darowizna z dnia 22 września 2015 roku nie została wyeliminowana z obrotu ani nie została podważona jej skuteczność prawna. Nadto w niniejszej sprawie brak jest podstaw do ustalenie wyłączenia ochrony wynikającej z rękopisów wiary ksiąg wieczystych, jako że czynność została dokonana między osobami uprawnionymi i nie dotkniętymi ograniczeniami w rozporządzaniu swą własnością. Okoliczność, iż postanowienie z dnia 18 grudnia 2006 roku zmieniło porządek dziedziczenia przedmiotowej nieruchomości, nie pozbawiło własności udziałów darczyńców ani nie ograniczyło ich w prawie do rozporządzania nieruchomością, zakupili oni bowiem udziały w nieruchomości w dniu 10 marca 2008 roku od ówczesnie ujawnionych w treści księgi wieczystej współwłaścicieli, będąc chronionymi rękopisami publiczną wiary ksiąg wieczystych. Pozwana nabyła w dniu 22 września 2015 roku udziały pod tytułem darmym od osób uprawnionych zatem brak jest niezgodności stanu prawnego ujawnionego w treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Nadto brak jest podstaw do wpisania powodów jako współwłaścicieli całości nieruchomości, jako że udział w wysokości 1/4 własności nieruchomości pozwana nabyła od współwłaścicieli wpisanych w księdze wieczystej A. W. (2) i G. W. (2) w drodze odpłatnej czynności prawnej i pozostając w dobrej wierze wobec ujawnionego w księdze wieczystej źródła nabycia przez nich własności.

/odpowiedź na pozew k. 24-29/

Strony w dalszym toku postępowania podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia faktyczne:

Dla nieruchomości gruntowej położonej w Ł., przy ulicy (...) – bez numeru ewidencyjnego o powierzchni 0,1400 ha Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W dziale II księgi wieczystej jako wyłączną właścicielkę nieruchomości ujawniono A. B., córkę J. i W..

/bezsporne, aktualny wypis z księgi wieczystej k. 11/

Przedmiotową nieruchomość nabyła w całości w drodze dziedziczenia testamentowego po zmarłej J. G. z domu G. zmarłej w dniu 19 kwietnia 1968 roku R. W. z domu G..

/bezsporne, postanowienie z dn. 11.07.2007 roku k. 46/

R. W. zmarła w dniu 31 marca 1996 roku w Ł..

/bezsporne/

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2006 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi stwierdził, że spadek po zmarłej na podstawie ustawy nabyli jej synowie G. W. (2) i A. W. (2) po 1/2 części każdy z nich. Orzeczenie uprawomocniło się.

/bezsporne, postanowienie z dn. 18.12.2006 r. k 47/

Następnie na mocy warunkowej umowy sprzedaży z dnia 31 stycznia 2008 roku oraz umowy przeniesienia własności z dnia 10 marca 2008 roku, G. W. (2) i A. W. (2) należące do nich udziały wynoszące po 1/2 części nieruchomości stanowiące łącznie całą nieruchomość objętą księgą wieczystą nr (...) sprzedali na współwłasność W. i J. małżonkom O. w 1/2 części, A. B. w 1/4 części oraz P. O. w 1/2 części za cenę 55.000 zł.

/bezsporne, akt notarialny k. 48-51, akt notarialny k. 55-60/

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2011 roku, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt II Ns 856/09 z wniosku M. W. i A. W. (1) z udziałem G. W. (2), A. W. (2) J. O., W. O., A. B., P. W. i P. O., zmienił prawomocne postanowienie z dnia 18 grudnia 2006 roku, stwierdzając iż spadek po R. W. nabyli na podstawie testamentu jej wnukowie M. W., P. W. i A. W. (1) po 1/3 części każdy z nich. Orzeczenie uprawomocniło się w dniu 12 lipca 2012 roku.

/bezsporne, postanowienie z dn. 16.12.2011 r., k. 12/

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2012 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVI Wydziale Ksiąg Wieczystych oddalił wnioski M. W. o wpisanie jego, A. W. (1) i P. W. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 16 grudnia 2011 roku, w księdze wieczystej nr (...) jako współwłaścicieli po 1/3 części każdy.

/bezsporne, postanowienie z dn. 21.12.2012 r. z uzasadnieniem k. 30-32/

W dniu 22 września 2015 roku W. i J. małżonkowie O. oraz P. O. darowali A. B. przysługujące im udziały w prawie własności nieruchomości położonej w Ł., przy ulicy (...) – bez numeru ewidencyjnego o powierzchni 0,1400 ha Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą nr (...).

/bezsporne, umowa darowizny k. 61-64/

Pozwana jest córką W. i J. małżonków O. i siostrą P. O..

/bezsporne/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny oraz na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Przepis art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2013, poz. 707 j.t.) ustanawia domniemanie, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. Domniemanie powyższe jest wzruszalne i może być podważone w drodze postępowania o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym na podstawie art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

Powodowie powołując się na treść art. 6 powyższej ustawy wywodzą, iż aktualnie ujawniona w księdze wieczystej jako właścicielka nieruchomości spornej A. B., nabyła nieruchomość na mocy czynności prawnej nieodpłatnej, będąc w złej wierze, jako że z jej udziałem toczyło się postępowanie o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po R. W., które zmieniło porządek dziedziczenia po zmarłej i pozbawiło praw do nieruchomości jej nabywców. W ocenie powodów, czynność taka nie korzysta z rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych, wobec czego zachodzi konieczność usunięcia niezgodności stanu prawnego ujawnionego w treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, jako że jedynymi prawowitymi właścicielami nieruchomości pozostają A. W. (1), M. W. i P. W..

Roszczenie powodów w ocenie Sądu jest niezasadne.

Zgodnie z przepisem art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2001 r., nr 124, poz. 1361 z późn. zm.) w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej, a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie albo jest dotknięte wpisem nieistniejącego obciążenia lub ograniczenia, może żądać usunięcia niezgodności. Ciężar dowodu, iż ujawniony we wpisie stan prawny nieruchomości jest niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym spoczywa na powodzie (por. uchwała SN z 27 kwietnia 1994 r., III CZP 54/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 215, LexisNexis nr 298739; wyroki SN: z 28 listopada 2001 r., IV CKN 506/2000, LexisNexis nr 380623, z 19 stycznia 2012 r.). Z reguły będzie to polegało na wykazaniu istnienia i treści prawa, które przysługuje powodowi. Na powodzie spoczywać może także obowiązek

wykazania, że wpisane w księdze wieczystej na rzecz pozwanego prawo, obciążające nieruchomości, nie istnieje (nie powstało lub wygasło).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, legitymacja czynna do wytoczenia powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przysługuje osobie, której prawo nie jest wpisane w księdze wieczystej. Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów SN z 15 marca 2006 r. (III CZP 106/2005, OSNC 2006, nr 10, poz. 160, LexisNexis nr 402604) stwierdził, że powództwo o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej, a rzeczywistym stanem prawnym może wytoczyć tylko osoba uprawniona do złożenia wniosku o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

Bezspornym jest, że A. B. na mocy umowy darowizny z dnia 22 września 2015 roku nabyła od brata i rodziców udziały w nieruchomości spornej do wysokości $\frac{3}{4}$, zaś wobec wcześniejszego odpłatnego nabycia przez nią $\frac{1}{4}$ udziałów scalała w swoim ręku całe prawo własności nieruchomości.

Umowa ta nie była podważana przez strony co do jej ważności.

O niezgodności między stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym można mówić wtedy, gdy: określone prawo nie jest wpisane w księdze wieczystej lub zostało z niej bezpodstawnie wykreślone, mimo że istnieje, prawo jest wpisane w księdze wieczystej, lecz w rzeczywistości nie istnieje bądź w księdze wieczystej zamiast rzeczywiście uprawnionego z tytułu określonego prawa jest wpisana inna osoba, której prawo to nie przysługuje, nie wszystkie osoby, którym przysługuje określone prawo, są wpisane w księdze wieczystej lub są wpisane w niewłaściwych udziałach, przedmiot prawa został określony w księdze wieczystej niewłaściwie, treść prawa wynikająca z wpisu w księdze wieczystej nie odpowiada rzeczywistej jego treści.

Uprawniony, którego prawa nie ujawniono w treści księgi wieczystej może domagać się usunięcia tej nieprawidłowości na drodze postępowania cywilnego w trybie powództwa o uzgodnienie stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym bądź też składając odpowiedni wniosek do Sądu prowadzącego dla nieruchomości księgę wieczystą o dokonanie stosownej zmiany.

W niniejszej sprawie powodowie podjęli próbę dokonania zmiany w postępowaniu wieczystoksięgowym, jednakże wniosek został oddalony z uwagi na brak wykazania następstwa prawnego po osobie ujawnionej aktualnie w księdze wieczystej jako właścicielu, wobec ograniczonego zakresu kognicji sądu wieczystoksięgowego, który nie obejmuje w szczególności sporów o własność.

Sąd w składzie niniejszym podziela pogląd Sądu Wieczystoksięgowego, zgodnie z którym pomimo zmiany postanowienia będącego podstawą nabycia własności nieruchomości przez W. O., J. O., P. O. i A. O., nie oznacza to by utracili oni prawo własności jakim dysponowali od chwili odpłatnego nabycia udziałów od ówczynie ujawnionych w treści księgi wieczystej właścicieli, tj. G. W. (2) i A. W. (2).

Pozwana podnosiła, iż powodowie nie mogą domagać się wpisania ich jako współwłaścicieli w księdze wieczystej, jako że A. B. nabyła swoje prawa od uprawnionych zbywców, których zdolność do rozporządzania własnością nie została w żaden sposób ograniczona. Poprzednicy prawni pozwanej, nabyli udziały we własności nieruchomości zawierając umowę sprzedaży odpłatną i w dobrej wierze z ówczynie ujawnionymi w księdze wieczystej właścicielami. Czynność ta miała miejsce 10 marca 2008 roku, zatem na kilka lat przed zmianą postanowienia będącego podstawą nabycia własności przez zbywców. W dacie zawierania umowy kontrahenci nawet działając z należytą starannością nie mogli mieć wiedzy o istniejących podstawach do zmiany postanowienia o stwierdzenia nabycia spadku. Omawiana umowa stanowi w gruncie rzeczy klasyczny przypadek działania rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych, wyrażonej w treści art. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotekach. Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych jest instytucją prawa cywilnego, umożliwiającą nabycie przez osobę w dobrej wierze nieruchomości bądź prawa od osoby nielegitymowanej materialnie do rozporządzania, lecz legitymowanej formalnie przez jej ujawnienie w księdze

wieczystej jako uprawnionej. Działanie rękoi skutkuje tym, że możliwe jest nabycie prawa od podmiotu, któremu prawo to nie przysługuje, z przełamaniem zasady *nemo plus iuris*.

Wskazuje się pozytywne oraz negatywne przesłanki działania rękoi. Przesłankami pozytywnymi są: 1) niezgodność stanu prawnego nieruchomości ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, 2) nabycie poprzez czynność prawną oraz 3) dobra wiara nabywcy, natomiast przesłanką negatywną jest nieodpłatność rozporządzenia. Rękoi może jednak znaleźć zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do nieruchomości, dla których jest prowadzona księga wieczysta, który stanowi warunek *sine qua non* działania rękoi. Podobnie należy zakwalifikować wymaganie, aby czynność prawna została dokonana z osobą uprawnioną według treści księgi wieczystej.

W przedmiotowej sprawie koniecznym stało się w istocie zbadanie czy pierwotna czynność prawna z dnia 10 marca 2008 roku korzystała z rękoi czy też nie. Wskazać należy, iż obecne prawo własności pozwanej jest następstwem prawnym wywodzonym z prawa własności przysługującemu wcześniej W. O., J. O. i P. O.. Rękoi umożliwia bowiem nabycie nieruchomości od osoby niebędącej właścicielem, nabycie istniejącego prawa od nieuprawnionego oraz nabycie prawa w szerszym zakresie, niż przysługuje ono uprawnionemu. W przypadku gdy prawo będące przedmiotem rozporządzenia nie istnieje, rękoi prowadzi do jego powstania i w konsekwencji możliwe jest jego nabycie przez osobę w dobrej wierze. Skoro nawet prawo własności nie przysługiwało zbywcom w dacie sprzedaży nieruchomości, kupujący skutecznie nabyli własność, które to prawo powstało mocą rękoi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Należy zatem stwierdzić, czy darczyńcy mieli prawo rozporządzać nieruchomością objętą księgą wieczystą nr (...), czy też takiego prawa nie posiadali.

Umowa przeniesienia własności nieruchomości z dnia 10 marca 2008 roku, poprzedzona warunkową umową sprzedaży z dnia 31 stycznia 2008 roku została zawarta pomiędzy A. W. (2) i G. W. (2) jako sprzedającymi a W. i J. małżonkami O., P. O. i A. B.. W dacie zawarcia umowy, w oparciu o wówczas prawomocne orzeczenie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 18 grudnia 2006 roku o stwierdzeniu nabycia spadku po R. W., jako współwłaścicieli w częściach równych po 1/2 udziałów w nieruchomości w księdze wieczystej wpisani byli A. W. (2) i G. W. (2). Czynność prawna dokonana przed notariuszem, była bezspornie czynnością odpłatną. W dniu zawarcia umowy, nikt ze stawających nie miał wiedzy o istnieniu testamentu spadkobierczyni R. W., na mocy którego spadek nabyli w całości po 1/3 części każdy z nich powodowie. Zatem, wszystkie wyżej wyliczone przesłanki pozytywne zostały spełnione, nie zaistniała nadto przesłanka negatywna.

Powyższe ustalenia prowadzą do wniosku, że będący stroną umowy sprzedaży A. W. (2) i G. W. (2) nie byli współwłaścicielami nieruchomości spornej, chociaż zarazem ujawniono ich jako współwłaścicieli w treści księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości. Podkreślić należy, że samo zawarcie umowy przenoszącej udział w prawie własności nieruchomości przez osobę, której ten udział nie przysługuje, nie skutkuje nieważnością umowy lecz jej bezskutecznością – o ile nie wchodzi w grę zastosowanie wyrażonej w art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece zasady rękoi wiary publicznej ksiąg wieczystych, zgodnie z którą w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną z osobą uprawnioną według treści księgi nabył własność lub inne prawo rzeczowe. Zasada ta znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie, gdyż osoby będące drugą stroną umowy z dnia 10 marca 2008 roku w sposób odpłatny nabyły udziały w prawie własności nieruchomości od G. W. (2) i A. W. (2), którzy wówczas pozostawali ujawnieni w księdze wieczystej nieruchomości jako współwłaściciele w częściach po 1/2. Brak jest także podstaw do przyjęcia, że kupujący działali w złej wierze, co z uwagi na treść art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece wyłączałoby zastosowanie art. 5 tejże ustawy, tj. wiedzieli bądź z łatwością mogli się dowiedzieć, że stan prawny ujawniony w księdze wieczystej nie odpowiada rzeczywistemu stanowi prawnemu. Nie zachodziła także żadna z sytuacji określonych w art. 8 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, w szczególności w księdze wieczystej nie znajdowała się żadna wzmianka odnosząca się do wniosku o dokonanie nowego wpisu w dziale II księgi czy też ostrzeżenie o niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Z uwagi na treść art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece należy przyjąć, że umowa przenosząca udział w prawie własności nieruchomości zawierana przez osobę, która - chociaż jest ujawniona w księdze wieczystej

jako współwłaściciel - w rzeczywistości nie jest współwłaścicielem nieruchomości, może być uznana za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego tylko wówczas, gdy także druga strona umowy posiada wiedzę o tej niezgodności.

Wobec powyższych rozważań, należy stwierdzić iż W. O., J. O., P. O. i A. B. w dniu 10 marca 2008 roku skutecznie nabyli własność nieruchomości od osób formalnie ujawnionych jako współwłaściciele. Skoro wskazane wyżej osoby na skutek zastosowania art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece nabyli udziały w nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...), to tym samym udziały te stracili rzeczywiści spadkobiercy R. W.. Skoro zaś tak, to to właśnie te osoby stały się prawnymi właścicielami spornej nieruchomości i mogli nią rozporządzić zgodnie ze swoim upodobaniem, bez względu na to, iż w 2012 roku zmieniono podstawę nabycia własności przez zbywców nieruchomości. Zmiana ta jest bowiem prawnie relewantna wobec ważności i skuteczności nabycia tytułu własności.

Umowa darowizny z dnia 22 września 2015 roku stanowiła wyraz woli należycie legitymowanych osób do dysponowania przypisanym im prawem. Czynność prawna, o której mowa nie została w żaden sposób podważona przez stronę powodową. Powodowie nie zarzucali jej nieważności, czy braku skuteczności względem nich. Należało zatem uznać, iż była ona ważna i skutecznie przeniosła własność $\frac{3}{4}$ udziałów w nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) na pozwaną A. B., która stała się właścicielką całości nieruchomości.

Wobec powyższego, należy uznać iż treść księgi wieczystej nr (...) stwierdza rzeczywisty stan prawny a powództwo podlega oddaleniu.

Na marginesie należy zauważyć, iż roszczenie powodów byłoby uprawnione co do zasady, gdyby w treści II działu księgi wieczystej nadal figurowali A. W. (2) i G. W. (2). W sytuacji jednak, kiedy doszło do odpłatnego przeniesienia własności nieruchomości na osoby trzecie, czynność objęta została rękojmą wiary publicznej ksiąg wieczystych. Następcą prawnym nabywców jest zatem prawowitym właścicielem nieruchomości.

O kosztach Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. w zw. z art. 370 k.c. w zw. z art. 105 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2016, poz. 623 ze zm. t.j.). W niniejszej procesie, pozwana wygrała sprawę w całości, zatem należy jej się od powodów zwrot kosztów poniesionych w celu podjęcia niezbędnej obrony swych praw. Na koszty procesu w niniejszej sprawie złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w osobie adwokata w stawce ustalonej zgodnie z treścią art. 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.